

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatvs De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo
Libros Distribvtvs**

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

De confessarijs sollicitantibus mulieres in confessione. Cap. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

& alijs pœnis oav. si quis contumax
& cap. qui Subdiaconum 17. q. 4.
Felin: in c. irrefragabilis num. 6. de
offic. ord. quena refert, & sequitur
Piasec. in Prax. Episc. p. 2. c. 4. n. 97.
Ricc. in Prax. for. eccles. p. 4. ref. 118.
& d. p. 1. ref. 325. vbi dicit, quod in
Curia Archiepiscopoli Neap. cle-
rici deferentes pugionem, vel tor-
mentum bellicum pœna relega-
tionis ad arbitrium eiusdem Cu-
riæ, ignobiles verò pœna trire-
mum ad arbitrium condemnantur,
& aliquando ex iustis causis
pœna pecuniaria multantur: po-
test enim Episcopus suis consti-
tutionibus adiuvare ius canonicum
imponendo pœnam vbi non est,
seu iam impositam à iure cano-
nico ampliare, & augere non so-
lum contra clericos, sed etiā con-
tra laicos c. 1. vbi glas. in ver. non
generaliter de consecr: dijst. 3. c. 2. de
maior. & obed. c. v. animorum de-
confit. in 6. & est cōmunitis opinio.
4 Huiusmodi verò pœnæ pecuniariae
locis pījs applicandæ sunt ex
dispositione Concilij Tridentini,
siff. 25. de ref. cap. 3. ita ut nequeat
Episcopus sibi huiusmodi pœnas
applicare, nisi esset pauper, & val-
de indigeret, ut resolut S. ac. Con-
gregatio teste Ricc. in Prax. for.
eccles. p. 4. ref. 126. nec illas conuer-
tere in mercedē Vicarij, seū alio-
rum officialium curiæ episcopalies
ex declaratione eiusdem Sac. Con-
gregatiōis apud Piasec. in Prax.
Episc. p. 2. c. 4. n. 97. Vulp. in Prax.
iudic. c. 46. n. 3. nec possit illas ap-
plicare seminario, aut sacrifīcū ec-
clesiæ cathedralis, ut censuit etiā
Sac. Congregat. apud Ricc. in Prax. 17

vt sup. p. 4. ref. 127. 128. 129. & 130
nec fabricę eiusdem ecclesiæ ca-
thedralis, vel domus Episcopalis,
vbi ecclesiæ reditus esset pīngues,
& ita etiam resoluīsse Sac. Congre-
gationem testatur Barbos. de offic:
& pot. Episc. p. 3. all. 107. n. 19. ratio
est, quia cū ad hēc omnia tenea-
tur Episcopus, applicatio huius-
modi cederet in ipsius Episcopi
commodū, ut probat Ricc. in Prax.
p. 4. ref. 127. & seq:

Quæres, an Episcopus possit Cle-
ricias concedere licentiā deferēdi
arma? affirmat Ricc. in Prax. p. 1.
ref. 482. quod intellige concurre-
te legitima causa, ut sup. diximus.

S V M M A R I V M.

- 1 Cōfessarij sollicitantes mulieres,
vel masculos ad turpia suspecti
sunt vebementer de fide.
- 2 Possunt procedere contra eos etiā
ordinarij locorum.
- 3 Qua pœna plebēnai sint huīus-
modi sollicitantes.
- 4 Denunciandi sunt etiā mīsi se-
emendauerint.
- 5 Refertur contraria opinio.
- 6 Regulares puniti per S. officiū eo
ipso fiunt inhabiles ad gradus,
& officia religionis.
- 7 In quibus casib⁹ incurvantur
pœna contra sollicitantes, & n.
8. & 9.
- 10 Tenetur mulier sollicitata denū-
ciare confessariū, etiā si sollicita-
tioni confenserit, limitatur n. II.
12. 13. 14. & 15.
- 16 An denunciandas sit Cōfessarius
qui de rebus turpibus cū pœni-
tētē cōfabulatur in cōfessionario.
- 17 Quomodo probetur hoc delictum.

CAP.

C A P. VI.

De Confessarijs sollicitantibus
Mulieres in Confessione.

I Confessarij in confessione sollicitantes mulieres, vel masculos ad turpia suspecti sunt vehementer de fide. *Quarant. in ver. cōfessor vers. sciendum Genuens. in Praxe. Arch. cap. 66. num. 2. Ricc. in Praxe. for. eccl. sp. par. 3. ref. 66.* & ideo contra eos iure merito procedunt hæreticæ prætutatis Inquisitores, *Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 2. all. 2. 40. num. 41.* & alij: possunt tamen etiam ordinarij procedere ex cōstitutione Gregorij XV. *incip. Vniuersi Dominici gregis*, quam refert Bonacin. *to. 1. disp. 6. de oner. & oblig. denunc. pun. 3. nu. 1. & seq. & precipue num. 23.*

3 Huiusmodi verò sollicitantes poena suspensionis ab exequutione ordinum, priuationis beneficiorum, dignitatum, officiorum quorumcunque, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, nec non vocis actiue, ac passiue, si regulares fuerint, exiliij, damnationis ad tremes, & carceres etiam in perpetuum, alijsque poenis arbitrio Inquisitorum, aut ordinariorum pro criminum qualitate, & circūstantijs puniuntur, & si grauiores poenas pro delicti enormitate meruerint, debita degradatione precedente curie seculari tradi debet ex d: constitutione Gregorij XV.

4 Præterea tales sollicitantes denunciandi sunt, etiam si se emēdauerint, quia huiusmodi denunciatio nō tantum instituta fuit ad emendationem delinquentis, sed etiam in poenam; & ideo indicliter fieri debet, ut dicit Bonacin. *loco cit. d. pun. 3. num. 9. Lezan. in sum. qq. reg. tom. 1. cap. 19. num. 34.* quamquam differri aliquando potest ex iusta, & rationabili causa arbitrio Confessarij, ut dicunt Doctores, quos refert, & sequitur Dian. *par. 1. tr. 4. ref. 27.*

Alij tamen sc̄minam sollicitam à denunciatione excusant, si ei constet de emendatione ipsius sollicitantis, aut si sollicitans ex aliorum delatione confessus, vel conuictus abiurauit, ita Peirin. *to. 2. constit. 4. Greg. XV. §. 9. num. 32.* & alij apud Dian, *loco cit. ref. 26.* præsumitur autem emendatio, vel ex laplo trium annorum, vel si eadē mulier sollicitata ter, vel quartu ad eundem confessarium accedens non iterum in eo libidinis signa reperiat, ut dicunt Doctores apud Dian. *par. 4. tr. 5. ref. 23.*

Addit Sols. *in Aphor. Inquis. lib. 1. cap. 34. num. 57. Peirin. loco citato numer. 26.* quod neque esset denunciandus Confessarius, si crimen esset occultum, & habeatur moralis certitudo, quod seruato fraternę correctionis ordine emendabitur.

Item Regulates puniti per S. Officium, pœnitentijs salutaribus exceptis, eo ipso sunt inhabiles ad gradus, & officia Religionis, nec possunt rehabilitari nisi per summum Pontificem, vel per Sac.

- Sac. Congregationem ex decreto
Urbani VIII. ut refert Dian. p. 4.
tr. 5. ref. 48.
- 7 Et hæc procedunt, etiam si con-
fessarius leuia verba dixerit, aut
signum leue fecerit indicatiuum
amoris lasciuui, putasi faciem pe-
nitentis laudauerit a pulchritu-
dine ad pœnitentem alliciendum
omissis verbis expressioribus: quia
hoc etiam casu abutitur sacra-
mento pœnitentiæ Lezan. in Sum.
to. i. d. o. cap. 19. num. 34. & hanc esse
probabiliorum dicit Dian. par. i. tr.
4. ref. 21. ubi citat Acagn. in tract.
de Confess. sollic. q. 7 per tot.
- 8 Eademque pœnas incurreret
sacerdos, qui paulo ante, vel post
confessionem, seu occasione, vel
prætextu confessionis, etiam ipsa
confessione non sequuta, sive ex-
tra occasionem confessionis, in
confessionario, aut loco quocon-
que ad confessiones audiendas
destinato simulans ibidem confes-
siones audire mulierem sollicita-
uerit, ut constat ex dicta constitu-
tione Greg. XV. & notat etiam Ge-
nnes. loco cit. num. 2. Ricc. in Prae-
for. eccles. par. i. ref. 323. vnde con-
fessor, qui audiens in confessione,
seminam esse leuem, ipsaque fi-
nita lenonem mittit ad domum
ipsius, ut eam sollicitet, compre-
henditur sub hac constitutione,
cum hoc faciat occasione cōfes-
sionis, ut post Graff. dicit Lezan. in
Sum. to. i. cap. 19. nu. 34.
- 9 Eadem quoq. pœna punitur, qui
non solum verbis, sed etiam fa-
ctis mulieres ad turpia sollicita-
uerit, putasi eas osculatus fuerit,
manum, vel aliam corporis partē
- libidinosè tangere, auctiū oculi
lorum, aut signo aliquo ad libidi-
nem prouocaret Graff. cons. 7. de
Pœnit. & remiss. quem refert, & se-
quitur Vulp. in Prax. iudic. c. 36.
num. 6.
- 10 His addit. quod tenetur mulier
sollicitata denunciare confessa-
rium, etiam si sollicitationi con-
senferit: non tamen tenetur ape-
rire copulam, seu consensum, nec
super dicto consensu Confessarius
denatiatus ab Inquisitoribus, seu
Episcopis est interrogandus, ut
declarauit S. Congreg. anno 1624.
testa Diana par. 4. tr. 5. ref. 31. im-
mò si pœnitens volens, aut im-
prudens crimen patratum cum
confessario manifestauit, non ob
id punienda est: quia denuncia-
tio non præcipitur, ut pœnitens
puniatur, sed Confessarius, qui
pœnitentem sollicitauit, ut dicit
Bonac. d. disp. 6. pun. 3. numer. 10.
& alijs.
- 11 Limita tamen i. in Confessa-
rio sollicitante ad alia peccata,
quam venerea, seu turpia, etiam si
huiusmodi peccata essent his gra-
uiora: quia verba Pontificis diri-
guntur ad sollicitationem tantum
carnalem, & in delictis non fit ex-
tentio Lezan. loco cit. Dian. par. i.
tr. 4. ref. 20. Bonac. ubi supra dic.
pun. 3. nu. 7. vers. limitatur tamen:
quemadmodum nec dictæ con-
stitutionis dispositio procedit cō-
tra prouocantes ad actus inhono-
stos in sacramento Baptismi, ma-
trimonij, vel alio sacramento: quia
summus Pontifex loquitur tantum
de sollicitantibus in sacramento
confessionis, ut dicunt Doctores

M m m apud

apud Bonacin.d.pun.3.num.14

12 Limita 2. si mulier sollicitaret Confessarium tunc enim nec penitens tenetur ex vi dictæ constitutionis denunciare confessariū, si forte sollicitantis mulieris libidini consenserit, nec confessarius tenetur feminā in tali casu sancto Inquisitoris officio deferre: quia constitutio supradicta edita est ad comprimendam Confessoriorum audaciā, nec loquitur de feminis ad turpia provocantibus, sed de confessarijs ad hæc mulieres sollicitantibus, quemadmodum neque poenæ l. un. c. de Rapt: Virg. locum habent, quando mulier raperet virum, ita Lezan. in sum:to. i. cap. 19. numer. 34. Bonacin. d. pun. 3. num. 17. & 20. Ricc. in Prax. for. eccl. par. 3. ref. 67. Dian. p. 1. tr. 4. ref. 11. & 23. ubi citat Sanctarell. in tract. de Heresi cap. 46. num. 2. Sane. in select. disp. 11. num. 25. & 26. Homobon. de exam. eccl. tom. 2. tract. 11. cap. 12. q. 26. & alios.

13 Limita 3. in laico, ad quem, feminā se translilit animo confitendi sua peccata putans, ipsum esse sacerdotem: hic enim non subiicitur poenis dictæ constitutionis sollicitando huiusmodi mulierem, quia summus Pontifex expressè loquitur de sacerdotibus sollicitantibus, ut post Sanctarell. dicit Bonacin. loc. cit. d. pun. 3. n. 8.

14 Limita 4. in eo, qui mandauit confessario, ut sollicitaret pro se penitentem: tum quia dicta constitutio non loquitur de mandante: tum quia poenæ non sunt extendeade: tum quia quando

lex vult punire non solum faciem, sed etiam mandantem, id explicat; unde in cap. mulieres 9. illi verò de sent. excom. extenditur ad mandatēm excommunicatio, quæ in cap. si quis suadente 17. 9. 4. lata erat tantum contra percutientes clericum; alijs tamen poenis grauiter plectendus est mandans in tali casu, ita Dian. p. 1. tr. 4. ref. 22. quicquid dicat Ricc. in Prax. p. 3. ref. 65.

15 Limita 5. in confessario, quide tali delicto infamatus non sit, tuc enim denunciari non debet secundum Fagund. de Precept. eccl. pr. 2. lib. 4. cap. 3. num. 31: quod videtur probari ex constitutione Py IV. incip. Cum sicut nuper, quam refert Quarant. in ver. Confessor, ibi, de præmissis quomodo libet diffamatos, præsertim cum hæc constitutio fuerit approbata, & confirmata per dictam constitutionem Greg. XV. sed contrarium tenent alij DD. quos refert, & sequitur Dian. par. 4. tr. 5. ref. 1. ubi etiam dicit, quod ad hoc non requiritur infamia simpliciter, sed ea quæ quocunq; modo talis dici queat, puta si confessarius non habeat integrum, & illæsam famam, sed laceratam per notitiam præser- tis feminarum iuxta tex. in cap. indenitatis 9: sane de elect. in 6.

16 Sed quæres, an denunciandas sit Confessarius, qui de rebus turpibus in confessionario cum aliqua muliere confabulatur absque sollicitatione ad aliquid in honorenum perpetrandum? affirmatiue respondet Dian. d. par. 1. tr. 4. ref. 11: ubi citat Peirin. to. 2. constit. 4. Greg.

Greg. XV. §. 2. num: 2. Adque probat ex dicta constituit. Greg. XV. i. ibi; aut cum eis illicitos, & in homines sermones, sive tractatus habuerint.

¹⁷ Hoc autem delictum cum difficilis sit probationis, testibus etiam singularibus probatur cōcurrentibus tamen presumptis, & alijs administriculis; & ideo creditur pluribus feminis, quæ singulariter seorsim affirment, se à confessario fuisse sollicitatas, ut constat ex d. constit. Greg. & notat Bonac. vbi supra pun. 3: num. 25.

An vero hoc crimen plenè probetur ex testimonio duarum feminarum? affirmat Ricc. in Prax. par. 2. ref. 440. modò sint omni exceptione maiores; alij vero negant quia feminæ leues sunt, & mutabiles: tum quia sacerdotes facili negotio retrahentur ab excipiendis confessionibus timore falsæ denunciationis, ita Bonac. loco cit. num. 26. & alij. Vnde quatuor feminas ad hoc exposcit Aegn. de confess. sollic: q. 23: quem refert Dian. d. par. 1. tr. 4. ref. 28. vbi etiam dicit, ex unius feminæ quantum honestæ delatione non esse confessarium in carcerem detrudendum.

Verum hæc omnia remittuntur arbitrio prudentis Iudicis, qui considerare debet circumstantias, & qualitates tam feminarum, quam Sacerdotum, ut ex dicta constitutione Gregorij, & dicit idem Dian. loco cit. d. ref. 28: & p. 4. tr. 6. ref. 21. & alij apud. Bonac. d. pun. 3. num. 27.

S V M M A R I V M.

- 1 Clerico regulariter non licet negotiari.
- 2 Quid veniat nomine negotiatio-nis Clericis interdictæ.
- 3 Qua pena clericus negotiator plectendus sit.
- 4 An clericus minoribus ordinibus tantum insignitus exercere possit negotia sœcularia.
- 5 Quid si clericus etiam in sacris, ac beneficiatus succedat conductori.
- 6 Et quid si clericus indigeat.
- 7 Necessestatis causa licetam reddit negotiacionem alioquin illittera.
- 8 Quando possit clericus officium Aduocati, vel Tabellionis exerce-re.
- 9 An valeat instrumentum factum in negotijs sœcularibus per clericum, vel Monachum Notarium.
- 10 Quando possit clericus artem medicam, vel chirurgicam exerce-re.
- 11 An luci Medici, vel Chirurgi sint irregulares.
- 12 Et quid si clericus in minoribus huiusmodi artes exerceat, tibide.
- 13 Quando clericus possit procuratoris officium exercere.
- 14 Item quo casu ei licitum est tutelam, seu curam suscipere.
- 15 An clericus possit aliquid sacrare ex honesto artificio.
- 16 An possit vendere vinum permisum, & in dominibus ecclesie.
- 17 Quot actus requirantur, ut clericus dicatur negotiator.